

וכמו "הנזר אשר על ראשו" שהוא הכתר המיוחד למלך. אך גם טענה זו ניתן לדחות. ראשית, הרי כבר הוזכר לעיל שדעת רש"י בזכריה שגם בלשון המקרא יתכן וזרוע אינו הפרק שמעל המרפק, אם כן כוונת רש"י בשבת לפרק הסמוך לכף היד, וכשיטתו, וגם בשאול הוא יפרש שאצעדתו היתה במקום ענידת השעון²³.

שנית, יתכן אמנם שהאצעדה של שאול היתה מעל למרפקו, אלא שרש"י שאל את מטבע הלשון 'אצעדה שעל הזרוע' גם לגבי נשים, שדרך לענווד את האצעדה סמוך לכף היד, שלא כשאול המלך.

²³ ואכן נמצא תבליט מצרי בו מופיע המלך תות-ענח'-אמון כשהוא עונד אצעדות רחבות במקום של ענידת השעון כיום:

ולכאורה היה נראה להביא ראיה שבלשון המקרא זרוע יכול להיות למטה מהמרפק. בספר שופטים פרק טז, יב: וַתִּקַּח דָּלִיָּה עֲבֹתִים תְּדָשִׁים וַתֹּאסְרֶהוּ בָהֶם, וַתֹּאמֶר אֵלָיו: פְּלִשְׁתִּים עָלֶיךָ שְׁמִשׁוֹן, וְהָאֲרָב יֹשֵׁב בְּחָדָר, וַיִּנְתְּקֶם מֵעַל זְרַעֲתָיו כַּחוּט. שמשון היה אסור בזרועותיו, והרי הדרך לכבול סמוך לכף היד, כפירוש רש"י על עקידת יצחק, בבראשית פרק כב, ט: ויעקב - ידיו ורגליו מאחוריו, הידים והרגלים ביחד היא עקידה, והוא לשון (בראשית ל, לט) עקודים, שהיו קרסוליהם לבנים, מקום שעוקדין אותן בו היה ניכר. וברש"י בראשית ל, לט:

עקדים - משונים במקום עקידתן, הם קרסולי ידיהן ורגליהן. אלא שאמרו בתוספתא מסכת שבת (ליברמן) פרק ח הלכה כט: מנין לזרוע שהוא יד? שנאמר (שופטים פרק טו, יד) וַתִּהְיֶינָה הָעֲבֹתִים אֲשֶׁר עַל זְרַעֲוֹתָיו כַּחוּט [אֲשֶׁר בְּעֵרוֹ בְּאֵשׁ] וַיִּמְסוּ אֶסְרֵיוֹ מֵעַל יָדָיו. התוספתא עוסקת בתפילין, ואומרת שאף שהפסוק אומר "וקשרתם על ירך", אין הכוונה לכף היד אלא לזרוע, ומביאה ראיה מהפסוק בשמשון שבו זרועותיו נקראות "ידיו". וקשה, למה לא דרשו מכאן שמקום הנחת התפילין הוא סמוך לכף היד, שהוא מקום העקידה כנ"ל, הרי אין שום גילוי בפסוק שגם חלק הזרוע שמעל המרפק מכונה יד? אלא צריך לומר שהיה פשוט לתוספתא שגם בלשון המקרא הזרוע היא למעלה